

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ.

(*Ἐκ τῶν τοῦ Magasin Pittoresque.*)

Ἐρέλιος ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ. Λοιπὸν σιωπᾶς! Ἴδωμεν, δὲν κρατεῖς εἰς τὸ στόμα σου ἐπιχειρήματι φιλοσοφικόν; Εἰς τὴν θέσιν σου εἰς γιρονδίνος θὰ ἔμμενε σύντομος.

Ἡ Λευκὴ λοιπὸν ἠναγκάσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁμιλίαν ταύτην.

— ὦ! εἶπε τρέμουσα, εἴθε πολὺ βέβαιος ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦ κτυπᾶν οὕτω;

— Καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν κτυπᾷ;

— Ναι, ἀλλὰ βλέπει πέραν τῆς ζωῆς, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος ὅταν φονεύῃ, δὲν εἰδεύει οὔτε τί δίδει οὔτε τί ἀφαιρεῖ.

— Ἔστω ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος ἢ ὄχι· ἂν τὸ σῶμα εἶναι ὕλη, πράττομεν ἐγκλημα ἀποδίδοντες ταχύτερον τῇ ὕλῃ ὅ,τι ὁ Θεὸς τῇ ἐνεχάραξε; Ἄν ψυχὴ κατοικῇ τὸ σῶμα, καὶ ἡ ψυχὴ αὕτη εἶναι ἀθάνατος, δὲν δύναμαι νὰ τὴν φονεύσω· τὸ σῶμα εἶναι ἔνδυμα ὕπερ τῆς ἀφαιρῶ, ἢ μᾶλλον φυλακὴ ἐξ ἧς τὴν ἐξάγω. Ἦδον, ἄκουσον μίαν συμβουλήν, διότι θέλω νὰ συμβουλευθῶ· φύλαττε τὰς φιλοσοφικὰς σου σκέψεις καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ σχολείου πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἰδίας σου ζωῆς, ἂν ποτε πέσης εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Χαρέττον ἢ Βερνάρδου Μαριγνῶ, διότι θὰ σὲ κάμωσιν οἶαν χάριν ἐγὼ ἔκαμα εἰς τοὺς στρατιώτας των. Ὅσον δὲ δι' ἐμέ, θέλεις μεταμεληθῆ ἴσως ἐπαναλαβάνων αὐτὰ δις ἐπὶ παρουσίᾳ μου· ἐνθυμῶ τὸς λόγους μου. Καὶ ἐξῆλθε.

Ἐπὶ τῆς στιγμῆς σιωπῆς. Ὁ Μαρσῶ ἀπέθεσε τὰ ἐπιστολίᾳ του, ἅτινα εἶχεν ὀπίσκειν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνδιαλέξεως ταύτης. — ὦ! εἶπε ἀκολουθῶν αὐτὸν διὰ τοῦ δακτύλου, ποτὲ ἄνθρωπος, ἐν ἀγνοίᾳ του, δὲν ἐπλησίασε τόσον τὸν θάνατον ὡς σὺ πρὸ ὀλίγου. Λευκὴ, εἰδεύρεις ὅτι, ἂν ἐν σχῆμα, μία λέξις, τῷ ἐξέφυγον βεβαιούσα ὅτι σὲ ἀνεγνώρισες, εἰδεύρεις ὅτι θὰ τὸν ἐφόνευον;

Ἡ Λευκὴ δὲν ἤκουσε. Μία ἰδέα τὴν κατεῖχε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο διατεταγμένος νὰ καταδιώξῃ τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ δι' ὠδήγει ὁ μαρκέσιος Βωλιός.

— ὦ! Θεέ μου, ἔλεγε κρύπτουσα τὴν κεφαλὴν τῆς ἐντὸς τῶν χειρῶν... ὦ Θεέ μου! ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ὁ πατὴρ μου δυνατὸν νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῆς τίγρεως ταύτης· ὅτι, ἂν ἐγένετο δεσμῶτις κατὰ τὴν νύκτα ταύτην, ἦτο δυνατὸν ἐκεῖ, ἔμπροσθεν... Εἶναι ἀλιτήριον, λοιπὸν δὲν ὑπάρχει πλέον εὐσπλαγγνία εἰς τὸν κόσμον τοῦτον! ὦ! συγγνώμην, συγγνώμην, εἶπεν εἰς τὸν Μαρσῶ· τίς, περισσότερον ἐμοῦ ὀφείλει εἰς εἰξέυρη τὸ ἐναντίον; Θεέ μου! Θεέ μου!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ ὑπρέτης εἰσῆλθε καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ ἵπποι ἦσαν ἔτοιμοι.

— Ἀναχωρήσωμεν, ἐν ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ, ἀναχωρήσωμεν! ὑπάρχει αἷμα εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν ἣν ἐδῶ ἀναπνέομεν.

— Ἀναχωρήσωμεν, ἀπεκρίθη ὁ Μαρσῶ. Καὶ οἱ τρεῖς κατέβησαν τὴν ἰδίαν στιγμὴν.

(ἀκολουθεῖ).

Οἱ παρπλέοντες τὴν Οὐβὴν (Wye) παρετήρησαν, ἀναμφιβόλως, τὸν ὑψηλὸν λόφον, ἐφ' οὗ ἐκτείνεται τὸ χωρίον Σελλάκ. Ἡ ἀπὸ τοὺς λειμῶνας πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο ἄγουσα ἀτραπὸς εἶναι τόσον ἀπτόμομος, ὥστε φαίνεται πρὸς τὰ νέφη εὐθυνομένη, καὶ ὁ τοῦ χωρίου διδάσκαλος ὠνόμασεν αὐτὴν, *Κλίμακα τοῦ Ἰακώβ*. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ τοῦ βουνοῦ φαίνεται ἡ ἐκκλησία χρυσεύουσα μακροθὲν ὡς ὀδηγὸς εἰς τοὺς ἀποπλανηθέντας περιηγητάς· περὶ ταύτης συναρμολογοῦνται τὰ οἰκήματα τῶν κατοίκων, ἰδρυμένα ἐπὶ κλιματοειδῶν ἐξεχουσῶν ἐπιπεδώσεων τοῦ χλοεροῦ λόφου, ὡς φωλαὶ ἐπὶ τῶν κλώνων κέδρου προσιωνίου.

Εἰς τοὺς πρόποδας καὶ οὐ μακρὰν τῆς *Κλίμακος τοῦ Ἰακώβ* παρουσιάζονται δύο μικρὰ ἐπαύλεις, κεχωρισμέναι διὰ φραγμῶν ἐκ χαμαϊακτῶν, καὶ ὧν τὰ ἐδάφη ἐκτείνονται μέχρι τῆς Οὐβῆς· βλέπων τις τὰς ὁμοίας αὐτῶν ἀχυρῶνους στέγας, τὰ ἀπαράλλακτα παράθυρα καὶ τοὺς τῆς αὐτῆς χροιάς τοίχους, ἤθελε καλέσει αὐτὰς ἀδελφάς, τὴν αὐτὴν ἡμέραν γεννηθείσας καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος ἐνδυθείσας.

Ἀμφότεραι, πραγματικῶς, ἐκτίσθησαν τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὑπὸ τοῦ Ἰωνῆ καὶ ὑπὸ τοῦ Τόμ τῶν Βάσχαμ. Οὐδεὶς μάλιστα κατ' ἀρχὰς φραγμὸς ἐχώριζεν αὐτάς, οὔσης ἐλευθέρως τῆς κοινωνίας μεταξὺ τῶν δύο οἰκιῶν, ὡς καὶ μεταξὺ τῶν καρδιῶν τῶν δύο ἀδελφῶν· πλὴν ἡ γειτνίασις δὲν ἤργησε νὰ τοῖς προξενήσῃ φιλονεικίας, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχεῖται ἡ διήγησις ἡμῶν, οἱ Βάσχαμ πρὸ πολλοῦ χρόνου δὲν εἶχον ἰδεῖ ἀλλήλους.

Ἰσως μάλιστα εἶχε παύσει καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη· διότι αἱ καρδίαι, αἵτινες χωρίζονται δυσηραστημέναι, τραχύνονται εἰς τὴν σιωπὴν. Ὁ ἄνθρωπος πληροὶ διὰ μορφῶν καὶ ἀντεγχεύσεων τὸ ὑπὸ ἀναχωρησάσης τινος στοργῆς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐγκαταλειφθὲν κενόν, διὰ νὰ ἐκανοποιήσῃ τρόπον τινὰ τὴν ἀγαπήσασαν καρδίαν του, νομίζει δίκαιον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀγάπην διὰ τοῦ μίσους.

Οὐδεὶς ἐν τούτοις τῶν δύο ἀδελφῶν ἐρπυζέωσεν τὴν ἀφορμὴν τῆς συγχύσεώς των. Ἦν δ' αὕτη ἀσήμαντός τις διαφωνία, παρονξινθεῖσα ὑπὸ τῆς μνησικαχίας, καὶ ἐπειτὰ ὑπὸ τῶν μίμψων ὅσας ἀμφοτέροι προσῆψαν τῷ ἑτέρῳ. Ὅτε δὲ μετὰ τινος ἡμέρας ἐδοκίμασαν ἄλλοι νὰ διαλλάξωσιν αὐτοὺς ἢ σύγχυσις ἐγένετο φανερὰ πλέον ῥῆξις. Πρὸς ἐπιμετρον δὲ τοῦ κακοῦ, μὴ δυνθθέντες νὰ συμφωνήσωσιν εἰς τὸ μέρισμα γηπέδου τινός· ἦλθον εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, ὅπου ὁ εἰρηνοδικὴς ἐκάνοντο γὰ δικαιώματα ἐκάστου κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, καὶ ἀπέπεμψεν αὐτοὺς παραγγείλας τὴν ὁμόνοιαν· ἀλλ' ἀμφοτέροι ἐπανῆλθον ἐκ τοῦ δικαστηρίου μάλ-

τον παρωργισμένοι· διότι οὐχί ἡ δικαιοσύνη ἀλλ' ἡ ἀγάπη θεραπεύει τὰς παρονξυνθείας καρδίας.

Κατέστη λοιπὸν παροιμιώδης, σχεδὸν εἰπεῖν, ἡ πρὸς συμφιλίωσιν ἀποφυγὴ τῶν Βάσχαμ. Πάντες ὅσοι ἠθέλησαν νὰ πειραθῶσι τὴν συμφιλίωσιν ὡμολόγησαν τὸ ἀδύνατον τῆς κατορθώσεως. Ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ, οὐδεὶς τούτων ἐμνήσθη ὅτι εἰς τὰς συνδι-αλλαγὰς ὑπάρχει μυστήριόν τι, ὡς καὶ εἰς πᾶν τὸ εἰς τὴν καρδίαν γεννώμενον, καὶ ὅτι τοιαύτην ἐπι-τυγχάνει τις διὰ συγκινήσεως οὐχὶ διὰ συλλογι-σμάτων. Πλησιάζουσι πρὸς ἀλλήλας ψυχαὶ χωρισθεῖ-σαι, οὐχὶ ἂν ἐθήσωμεν τὴν μὲν πρὸς τὴν δεξιά, ἀλλὰ προετοιμάσαντες κρυφίως ἀμοιβαίαν αὐταῖς συγκί-νησιν, ὡς κοινόν τινα τόπον συνεντεύξεως χρησι-μεύσουσαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡμέραν τινὰ ἐ ἐφημέριος τοῦ χωρίου ἐπεσκέφθη τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ἰωνῆ Βάσχαμ.

Ἦν δ' ὁ ἱερεὺς οὗτος ἀγαθὸς τις νέος, ὡς ἰδίαν ἑαυτοῦ οἰκογένειαν θεωρῶν τὴν ἐνορίαν του καὶ παν-τοῦ μετ' ἀγάπῃ, ὑποδεχόμενος εἰς τὸν οἶκον ἐκά-στου, ὡς ἡ ἡλιακὴ ἀκτίς κατὰ τὸν χειμῶνα. Ὁ λόγος του ἦν σοβαρὸς καὶ γλυκὺς· ὅταν ἐξήρχετο ἐκ τοῦ οἴκου, οἱ ἀκούσαντες αὐτὸν ἠσθάνοντο τὴν καρδίαν ἀναψυχθεῖσαν, τὸ πνεῦμά των ἐν πλειο-τέρᾳ ἐλευθερίᾳ καὶ τὴν ψυχὴν ἐν μειζῶνι ἐγκαρτε-ρήσει. Αἱ ἐπιπληξῆεις του οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ἀγαθαὶ συμβουλαὶ, καὶ ἡ ἠθικολογία του συνεκίνει γλυκέως καὶ ἀνεπαισθήτως τοὺς προσερχομένους, εὐπρόσδε-κτος γενομένη, ὡς ὁ καθαρὸς ἀήρ. Ἀπερχόμενος δὲ ἕκαστος ἀπ' αὐτοῦ, πλήρης ἀροσιώσεως καὶ ἀγα-θοσύνης, ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὡς ὁ ἀργίλος τῶν Πε-ρικῶν μύθων. « Ἐἴμην ἀπλοῦν τι καὶ εὐτελὲς τμη-μα γῆς, ἀλλ' ἤδη εὐωδιάζω, ἐπειδὴ συνώκησα μετὰ τοῦ ῥόδου. »

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἰωνῆ Βάσχαμ ὑπεδέχθη τὸν νέον ἐφημέριον, ὡς παντοῦ ὑπεδέχοντο αὐτὸν, ἀσκε-πεῖς, καὶ ὑπομειδιῶντες. Προσῆλθον δ' αὐτῷ τὰ τέκνα, ἀποκαλύψαντα ἐνώπιόν του τὴν ζανθόμαλλον κεφαλὴν των καὶ προσβλέποντα μετὰ δέους καὶ ἀροσιώσεως. Ὁ ἐφημέριος ἠρώτησεν αὐτὰ μειδιῶν, καὶ τοῖς ἐδίδαξε τρυφεράς τινας παραγγελίας, ὅπως ὁ Ἰησοῦς θὰ ἔκαμνε θεθαίως εἰς τὰ παιδιὰ, ἃ ἔλε-γε ν' ἀφίρωσι νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτόν· ἔπειτα φι-λήσας αὐτὰ εἰς τὸ μέτωπον, ἔλαβε τὸν μεγαλει-τερον ἐκ τῆς χειρὸς.

— Ἐρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω μίαν ὑπηρεσίαν, Γε-ώργιε, εἶπε.

Ὁ μικρὸς τὸν ἐθεώρησεν ἐκπεπληγμένον.

— Αὐριον εἶναι ἡ Κυριακὴ τῶν Βαζῶν· σὲ ἐξέ-λεξα νὰ κάμῃς σὺ τὴν διανομὴν τοῦ ἄρτου.

— Ἐμεῖς ἀνεφώνησε τὸ παιδίον ἐρυθρίασαν ἐκ τῆς χαρᾶς του.

— Σέ· ἔλθε ἐνωρὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ σὲ δώσω τὰς ὁδηγίας μου.

Ὁ Γεώργιος, πλήρης συγκινήσεως καὶ τὴν κερα-τὴν κενυφῶς, ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμο-σύνην του· πλὴν δὲν ἠδυνάθη περιστρέφας μόνον τὸν

σκοῦφον του καὶ θρούπτων τὴν γῆν διὰ τοῦ ποδός του. Ἐσπευσε δὲ ὁ Ἰωνῆς νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύ-νην του εἰς τὸν ἱερέα. Οὗτος ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὴν ἔπαυλιν, ἣν ἐξέτασε λεπτομερῶς ἐρωτῶν τὸν Βάσ-χαμ περὶ τῶν σχεδίων του καὶ δεικνύων αὐτῷ πλείεστας ἀξιολόγους βελτιώσεις. Ὁ Ἰωνῆς ἐσυμφῶ-νησε εἰς τὰς ἰδέας του· ἀλλ' ὡμολόγησεν ὅτι τῷ ἐλλείπουσι τὰ μέσα πρὸς πραγματοποιήσιν αὐτῶν.

— Δὲν θὰ μ' ἀρκέσουν οὔτε ἑκατὸν γινεαί, εἶ-πε, διὰ ν' αὐξήσω κατὰ τὸ ἡμῖς τὴν ἐκ τοῦ ὑπο-στατικοῦ μου πρόσδοτον· δυστυχῶς ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν του ὑπῆρξε κακὴ, αἱ πωλήσεις ἐγένον-το δυσκόλως, ὥστε δὲν θέλω νὰ δανειθῶ, ἐπειδὴ μόλις καὶ μετὰ θίας θὰ ἐκπληρώσω ἐντίμῳς τὰς μέχρι τούδε ὑποχρεώσεις μου.

— Τούλάχιστον ὁ Θεὸς σ' ἔχει ὑγιῆ, εἶπεν ὁ ἐφημέριος, καὶ κατὰ τοῦτο εἶσαι εὐτυχέστερος τοῦ ἀδελφοῦ σου Τῶμ, ὅστις πάσχει πρὸ ἐνός σχεδὸν μηνός.

— Εἶναι ἀσθενής; ἠρώτησεν ὁ Ἰωνῆς ἐν ἀπο-ορίᾳ.

— Δὲν ἤξεύρω· ἔστειλε καὶ μ' ἐζήτησε σήμερον φοβοῦμαι μήπως δὲν δίδει προσοχὴν εἰς τὴν ἀσ-θενείαν του· ἐργάζεται ὡς πρότερον. Ἐν τούτοις ἡ πείρα ἔπρεπε νὰ τὸν κάμῃ συνετώτερον· διότι ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀπὸ τοιαύτην τινα ἀνοησίαν καὶ ὁ πατήρ σας ἀπέθανε.

— Εἶν' ἀληθές, εἶπεν ὁ Ἰωνῆς· τεταραχμένος ὀ-λίγον· διατὶ ὁ Βάσχαμ νὰ μὴ ἐρωτήσῃ κενεὰ ἱατρὸν;

— Τὸν ἐπαρκίνησα νὰ συμβουλευθῇ ἱατρὸν, πλὴν δὲν ἔρχομαι εἰς τὸ χωρίον καὶ λέγει ὅτι ἡ ἀσ-θενεία του δὲν εἶναι τόσο μέγα πρᾶγμα ὥστε νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητῇ ἱατρὸν εἰς τὴν πλησίον πόλιν, ἤθε-λε νὰ διαβῇ κατὰ τύχην εἰς ἱατρὸς ἐν-τεῦθεν, ἢ νὰ προσκληθῇ δι' ἄλλον. Δυστυχῶς ἐνδέχεται ἡ τοιαύτη περίπτωσις νὰ τὸν κάμῃ νὰ περιμείνῃ πολ-λὸν καιρὸν, καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ Τῶμ νὰ χειροτρεῦ-σῃ· ἐλπίζω ὁμως ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ εὐεξία του θέ-λουσιν τὸν ἐλευθερώσει ἐκ ταύτης.

Ταῦτα λέγων ὁ ἐφημέριος εἶχε φθάσει εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου. Ἀπεχαιρέτησε τὸν Ἰωνῆ Βάσ-χαμ καὶ διευθύνθη πρὸς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἀπήνησε δὲ εἰσελθὼν τὴν μικρὰν φαννῆν, πρὸς ἣν ἀπήγγειλεν ὅτι τὴν ἐπαύριον θὰ διανεμῇ αὐτὴ τὸν ἄρτον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ Φαννὴ ὑπῆρξεν ὄχι ὀλιγώτερον ὑπερήφανος, ὄχι ὀλιγώτερον εὐτυ-χῆς τοῦ Γεωργίου, καὶ ἔτροξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πατέρα της περὶ τῆς τιμῆς ἣν ὁ ἐφημέριος τῇ ἔκα-μυεν· ὁ Τῶμ ἦλθε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν νέον ἱερέα ὅστις τὸν ἠρώτησε περὶ τῆς υγείας του μετὰ στορ-γῆς. Ὁ οἰκοκύριος ἔπασχε πάντοτε κατὰ τι πλὴν δὲν ἐσκέπτετο τόσοσιν περὶ τῆς υγείας του ὅσον περὶ μιᾶς μικρᾶς τινοῦ κληρονομίας, ἣν πρὸ ὀλίγου εἶχε λάβει ἡ σύζυγός του· εὔρε δε περίστασιν νὰ συμ-βουλευθῇ τὸν ἐφημέριον κατὰ πόσον ἔπρεπε νὰ ἐμ-

πιστευθῆ τούς ὅσοι ἐπρότειναν αὐτῷ νὰ λάβωσι τὸ ἀργύριόν του ἐπὶ τόκῳ.

Ὁ ἔφημέριος τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἀπαλλάξῃ πρῶτον τὴν ἔπαυλιν του παντὸς τέλους, καὶ νὰ πράξῃ πολλὰς ἐπιωφελεῖς μεταβολὰς ὡς τῷ ὑπέδειξε.

— Τοιαύτας μεταβολὰς ἐπίσης εἶπα καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν σου Ἰωνῆν, προσέθηκεν ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἤθελεν ἀκολουθήσει ἀμέσως τὴν γνώμην μου, ἐὰν δὲν ἐστερεῖτο χρημάτων.

— Πραγματικῶς, παρετήρησεν ὁ Τῶμ, ζημιούεται πρὸ δῶν ἐτῶν.

— Φοβοῦμαι μάλιστα μήπως εὐρίσκεται εἰς στενοχωρίαν, προσέθηκεν ὁ ἔφημέριος, ἂν τις κρίνῃ ἀπὸ τὰ φαινόμενα, ἢ κληρονομία, ἢν πρὸ ὀλίγου ἐλάβετε ἤθελε γίνεαι αὐτῷ ὠφελιμωτέρα, ἢ εἰς ἐσέ. Ἄλλ' ὁ Θεὸς κρίνει κατὰ τὴν ἀπειρὰν αὐτοῦ σοφίαν. ἐνῷ ἡμεῖς κρίνομεν μὲ τὴν ἀγνοίαν μας· ὅτι συνέβη ἦν τὸ δικαιοτέρον καὶ τὸ καλλίτερον ἐπειδὴ τὸ ἠθέλησε.

Ἀναχωρήσαντος τοῦ ἔφημερίου, ὁ Τῶμ ἐγένετο σκεπτικὸς· ὁ ἀδελφός του ἐστερεῖτο χρημάτων, ἐνῷ οὗτος κατεῖχε ποσότητα χρηματικὴν, ἢν δὲν ἤξευρε πῶς νὰ διαθέσῃ! Ἐὰν παρόμοιόν τι συνέβαινε ἄλλοτε, ἤθελε λάβει τάχιστα τὸν δερμάτινον σάκκον μὲ τὰς γινέας του, καὶ ἤθελε φέρει αὐτὰς εἰς τὸν Ἰωνῆν λέγων.

— Λάβε ταύτας ἀπ' οὗ ἔχης ἀνάγκην, ἀδελφέ, καὶ γράψε εἰς τὸ βιβλίον σου, ὅτι ποῦ ἔλαβες.

Ἄλλ' ἦδη ἡ πρότασις του ἤθελεν ἀπορρίφθῃ ὡς ὕβρις, ὁ παντάπασιν δὲν ἐπιθύμει, ἢ ἤθελε θεωρηθῆ ὡς αἴτιος συμφιλώσεως, ὅπερ ἔτι μάλλον ἐφοβεῖτο.

Ἀλλὰ πάλιν ν' ἀφήσῃ ἀβουήθητον τὸν Ἰωνῆν, ἐὰν ἀληθῶς εὐρίσκετο εἰς στενοχωρίαν; αὐτὸ ἦτο πολὺ τραχὺ! καὶ ἂν πᾶσα φιλικὴ ἀνάμνησις ἤθελεν ἐξαλειφθῆ ἐκ τῆς καρδίας τῶν δύο ἀδελφῶν, ἢ τιμὴ τῶν Βάσχαμ δὲν ἐσυγχώρει ὥστε εἰς τούτων νὰ καταφανῆ ἐν δυστυχίᾳ καὶ ἤθελεν ἴσως ἀναγκασθῆ νὰ παραλείψῃ τὰς ὑποχρεώσεις του. Ἡ καρδιά ἐφευρίσκει ἐπίσης προφάσεις ἐν τῇ γενναίῳ φροσύνῃ της καθὼς καὶ ἐν τῇ ὀργῇ, καὶ μ' ὄλην τὴν πρὸς τὸν Ἰωνῆν μνησικακίαν του, ὁ Τῶμ διῆλθε τὴν νύκτα σκεπτόμενος, ποῖα μέσα νὰ εὕρῃ ὅπως τῷ γίνῃ ὠφέλιμος.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰωνῆς δὲν ἦτον ὀλιγώτερον ἡσυχος. Αἰ ὑπὸ τοῦ ἔφημερίου λεχθεῖσαι ὀλίγαι ἐκεῖναι λέξεις περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀδελφοῦ του τᾶ παρέσχον ἀφορμὰς συλλογισμῶν. Καὶ σκεπτόμενος περὶ τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐπὶ τέλους μήπως αὕτη καταστῆ ἐπικίνδυνος, καὶ ἀνησύχει διὰ τὴν ὀλίγην περιποίησιν ἢν τῷ ἔκαμνον. Ἄλλως τε καὶ ὁ Τῶμ αἰετοπετοῦ ὑπῆρξεν ἀσύνετος καὶ ἀφροντις, ἀφίμων τὴν ἀσθενείαν ἐπερχομένην, καὶ ὑποδεχόμενος αὐτὴν ὡς ξένον ἀδιάκριτον. Ἄλλοτε ὁ Ἰωνῆς τὸν ἠνάγκαζε νὰ λάβῃ προφυλάξεις, καὶ ὑπῆρξε κατὰ τι ὁ ἰατρός του. Εἰς Σελλῆκ τὸν ἐσυμβουλευόντο διὰ τοὺς τύλους τῶν ποδῶν, διὰ τὴν μάκκην καὶ διὰ τοὺς σπασμῶδεις βήχας τῶν παιδῶν, κατεσκευάζε δὲ καὶ περι-

φήμους ἐν τῷ χωρίῳ πιτζάνας.

Τὴν ἰατρικὴν ταύτην παιδείαν μάλιστα ἐγνώριζεν ἕκ τινος ἀδελφοῦ τῆς γυναικὸς του, ὅστις ἦν διδάκτωρ, καὶ διήρχετο κατ' ἔτος ἡμέρας τινὰς εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ὁ Ἰωνῆς ἐσκέφθη ὅτι δὲν ἤθελεν εἰσθαι δύσκολον νὰ τῷ γράψῃ νὰ ἔλθῃ εἰς Σελλῆκ διὰ νὰ ἴδῃ τὸν Τῶμ καὶ κρίνῃ περὶ τῆς καταστάσεώς του. Ἀλλὰ πῶς ἤθελε δεχθῆ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ὁ Τῶμ οὗτος; Ἄδεν ἤθελε τὴν θεωρήσει ὡς αἴτιον πλαγίας συμφιλώσεως; Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη τῷ ἦν ἀφόρητος.

Οὕτω διῆλθον τὴν νύκτα ταύτην οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐν ἀβεβαιοτήτι καὶ ἐν ἀνησυχίᾳ.

Ἐν τούτοις ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Φαννῆ ἠγέρθησαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἀσχολούμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ τῆς τελετῆς, ἢ; ἐμελλον νὰ ᾧσιν οἱ ἥρωες. Ἐνεδύθησαν τὰ ὠραιότερα ἐνδύματά των καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, αἵτινες ὤφειλον νὰ καθήσωσι, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, εἰς θρῆνία παρὰ τὸν θωμόν τεταγμένα.

Ὁ Ἰωνῆς καὶ ὁ Τῶμ εἶχον τὴν συνήθειαν νὰ ἀποφεύγωσιν ἀλλήλους μετὰ φροντίδος, διὸ συνεταράχθησαν παραδόξως ὅτε συνητήθησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καθίσματος ἐν τῷ χορῷ· ἕκαστος αὐτῶν ἠρῦθρῖσε, ἐποίησεν ἐν βῆμα ὀπισθοδρομῶν ὡς διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ· ἀλλ' αἰσθημα ὁμοιογενεὺς τοὺς ἐκράτησε.

— Ἀσθενεῖ, διελογίσθη ὁ Ἰωνῆς.

— Στενοχωρεῖται, ἐφράσατο ὁ Τῶμ.

Καὶ ἀμφοτέροι ἐκάθησαν παρ' ἀλλήλους.

Ἐν τούτοις ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Φαννῆ, οἵτινες μὲν εἶχον ἰδεῖ ἀλλήλους ἀπὸ τῆς συγχύσεως τῶν δύο οἰκογενειῶν, ἐγονυπέτουν ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον, ἀνταλάσσοντες χαμηλοφῶνως λέξεις τινὰς καὶ μειδιάματα. Οἱ Βάσχαμ ἐπροσπάθουν νὰ μὴ θεωρηθῶσιν, ἀλλὰ οἱ ὀφθαλμοὶ των συνητῶντο ἐν ἐκάστῃ στιγμῇ ἐπὶ τῶν δύο τέκνων ἅτινα κατὰ τὴν σημερινὴν διπλωματικὴν γλῶσσαν ἦσαν οἰονεὶ τόπος τις οὐδετερότητος προσιτός εἰς ἀμφοτέρα τὰ διμαχομένα μέρη. Ἀμφοτέροι ἄλλως τε εἶχον προετοιμασθῆ ὑπὸ συγκινήσεως· εἰς ἐκάστην κίνησιν καὶ εἰς ἕκαστον μειδιάμα του Γεωργίου ἢ τῆς Φαννῆς μέρος τι τοῦ μίσους ἀνεχώρει ἀπὸ τῆς καρδίας των· καὶ εἰς μάτην ἐπροσπάθουν νὰ τὸ κρατήσωσιν ὑπὸ μοχθηροῦ ἀσχους καὶ ὑπερηφανίας· ἡ φύσις ὑπῆρξεν ἰσχυρωτέρα.

Αἴφνης ἕκαστος αὐτῶν ἐβρίφη τῷ ἀδελφῷ ἐλέμ-μα κρύριον.

— Πόσον φαίνεται ἐμφροντις! ἐφράσατο ὁ Τῶμ.

— Πόσον φαίνεται πάσχων! διελογίσθη ὁ Ἰωνῆς.

Καὶ μετὰ τὰς συγχρόνως γενομένας ταύτας σκέψεις, ἐθεώρησαν ἕκ νέου ἀλλήλους.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ ἔφημέριος ἀνέβαινε εἰς τὸν ἀμβωνά του καὶ ἤρξατο τῆς διδασχῆς. Ἰπῆρξε κατὰ τὸ σύνθηδες σύντομος· διότι ὁ νέος Ἱερεὺς ἐδόξαζεν ὅτι οἱ ἐκτενεῖς λόγοι εἰσὶν ὡς ἡ πολυχρόνιος ζωὴ ἦν πάντοτε ἕκαστος βαρύνεται καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ κολοβώσῃ κατὰ μέγα μέρος. Πρὶν δ' ἀφήσῃ τὸν

ἀμβωνα ἔδειξεν εἰς τοὺς ἐνορίτας του τὸν Γεώργιον καὶ τὴν Φαννὴν κρατοῦντας κἀνεα πλήρη ἐκ τοῦ ἡγιασμένου ἄρτου,

— Ἠξέυρετε, εἶπεν, ὅτι εἰς τῶν προκατόχων μου εἰς Σέλλακ, ἀποθνήσκων, ἄφησεν εἰς τὴν διαθήκην του νὰ γίνηται ἐτήσιως ἡ διανομὴ αὐτῆ. ἠθέλησεν, ἀναμφιβόλως, μὲ τοῦτο νὰ παρέξῃ σύμβολόν τι ἐκ τῶν δειπίων ἐκείνων εἰς ἃ οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐνεθαρρύνοντο, ζῶντες κοινήν τινα ζωὴν ἀγαπώμενοι ὡς ἀδελφοί! Ὅταν τὰ δύο ταῦτα παιδία θέλουσιν διατρέχει τὴν ἐκκλησίαν παρουσιάζοντα ὑμῖν τὰ κἀνιστρά των καὶ ἐπαναλαμβάνοντα κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου· εἰρήνην καὶ ὁμόνοια, ἕκαστος ἄς μετανοήσῃ δι' ὅ,τι κακὸν ἔπραξε καὶ ὅταν ἡ χεὶρ του προταθῇ ὅπως λάβῃ τμῆμα τοῦ κοινοῦ ἄρτου, ἄς στοχασθῇ ὅτι ἡ χειρονομία αὕτη εἶναι χειρονομία πρὸς λήθην τῶν μετὰ τῶν ἐχθρῶν δυσπρακειῶν.

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁ ἐφημέριος ἄφησε τὸν ἀμβωνα, ἐνῶ ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Φαννὴ ἤρξαντο τῆς διανομῆς.

Ἀφοῦ δὲ προσέφερον πρὸς πάντας τοὺς περιεστώτας ἐπισήμους τε καὶ μὴ, ἔστησαν καὶ ἐνώπιον τοῦ θρανίου τοῦ ὑπὸ τῶν δύο οἰκογενειῶν των κατεχομένου.

— Εἰρήνην καὶ ὁμόνοια! ἐπανέλαβον παρουσιάζοντα τὰ κἀνεα αὐτῶν.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐράνησαν τετραγαμημένοι· ἀλλὰ ὑψώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν· ὁ Τῶμ εἶδε τὰς βυτίδας τοῦ Ἰωνῆ, ὁ δὲ Ἰωνῆς τὴν ὠχρότητα τοῦ Τῶμ, καὶ ἀμφότεροι συνεκινήθησαν.

— Εἰρήνην καὶ ὁμόνοια! ἐψιθύρησαν χαμηλοφῶνως· καὶ αἱ χεῖρες των ἐβυθίσθησαν ἐν τῷ κανέω.

Ἐν τοῖς αἰσθητικαῖς λειτουργίαις ἐπαισιώθη· αἱ δύο οἰκογένειαι ἐξήλθον· οἱ δὲ δύο ἀδελφοὶ ἐφαίνοντο ἐν συγχύσει καὶ ἀμηχανίᾳ ἐν τέλει ὁμῶς φθάσαντες εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

— Πρὸ ὀλίγου ἐκάμαμεν μίαν ὑπόσχεσιν εἰς τὸν Θεόν, εἶπεν ὁ Τῶμ, ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς του κάτω νενευκώτας· καὶ ἐκ μέρους μου ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἐκτελέσω.

— Καὶ ἐγὼ τὴν θέλω ὡς καὶ σὺ, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωνῆς· καὶ εἰς ἀπόδειξιν σοῦ ζητῶ νὰ ἀφήσῃς τὰ τέκνα ταῦτα νὰ γευματίσωσιν ὁμοῦ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν.

— Εὐχαρίστως, Ἰωνῆ.

— Ἦθελες μάλιστα πράξει φρονίμως ἐὰν τὰ συνώδευες, Βάσχαμ, διότι θὰ ἔχω εἰς τὸν οἶκόν μου τὸν γυναικᾶδελφόν μου τὸν δόκτορα, ὅστις ἔμπορεῖ νὰ σοῦ δώσῃ καλὰς τινας διατάξεις!

— Δέχομαι, Ἰωνῆ, ἀλλὰ μὲ συμφωνίαν νὰ φροντίσῃς καὶ σὺ νὰ εὐρεθῇ κανὲν καλὸν μέρος ὅπου ν' ἀποκαταστήσω ἕκατόν γινέας, τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔλαβον ἐκ κληρονομίας, καὶ δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ τὰς διαθέσω.

Πρὸς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Ἰωνῆς ἤγειρε τὴν

κεφαλὴν του ζωκρῶς, τὰ βλέμματα του συνήτησαν τὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Ἄ! ὁ ἐφημέριος σοὶ εἶπεν ὅτι εἶμαι εἰς στενωχορίαν! ἀνεφώνησεν.

— Καὶ εἰς σέ, ὅτι εἶχον ἀνάγκη ἐνὸς ἰατροῦ! ἀπεκρίνατο ὁ Τῶμ.

Ἀμφότεροι ἀφῆκαν ἀναφώνητιν γλυκειᾶς ἐκπλήξεως, καὶ ἤνοιξαν τοὺς βραχίονάς των ταυτοχρόνως.

— Εἰρήνην καὶ ὁμόνοια, ἐψιθύρησε φωνῆτις πλησιόθεν.

Ὁ Ἰωνῆς καὶ ὁ Τῶμ ἀπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν των χαίρετήσαντες τὸν ἐφημέριον διαβαίνοντα ἐκείθεν ἐν μειδιάματι καὶ εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐφημερίαν του.

Π. Η.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ.

Ἡ Ῥόδος ἐκατοικήθη πρῶτον ἀπὸ τοὺς Τελχίνας, ὠνομάσθη δὲ οὕτως, ἐκ τῆς Ῥόδου θυγατρὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἣν ἔλαβεν ὁ Ἥλιος Βασιλεὺς τις βεβαίως τῆς Ῥόδου, νόμιμον αὐτοῦ γυναῖκα, καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς πολλὰ τέκνα τὰ ὁποῖα διεξαιρέτως ἐγένοντο διάσημοι ἀστρονόμοι καὶ ἀστρολόγοι· εἶναι νῆσος μεγάλη, πλουσιωτάτη καὶ ὠραία καὶ, ὡς λέγει ὁ Πίνδαρος, εἶναι θυγάτηρ τῆς Ἀφροδίτης καὶ σύζυγος τοῦ Ἥλιου θεῶν νὰ παραστήσῃ μὲ τοῦτο, ὅτι οἱ Ῥόδιοι ἠγάπων τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἔρωτα καὶ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι δὲν ἦτον ἡμέρα τοῦ ἔτους καθ' ἣν ὁ ἥλιος δὲν ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν τοῦλάχιστον κατὰ στιγμὰς τινας. Ἡ νῆσος αὕτη πρότερον ἐλέγετο Ὀφειῦσα ὡς ἐκ τῶν πολλῶν ὄρειων οἴτινες ἐνταῦθα ἐνδιδαιτῶντο. Ἐπὶ Ὀμήρου διαίρειτο εἰς τρεῖς πόλεις, τὴν Ἰάλυσσον, τὴν Κάμειρον καὶ τὴν Λίνδον, εἶτα ὠκοδομήθη καὶ ἄλλη πόλις ὀνομασθεῖσα Ῥόδος δι' ἣν ὁ Στράβων λέγει « ἡ δὲ τῶν Ῥοδίων πόλις κεῖται μὲν ἐπὶ τοῦ ἐσθινοῦ ἀκρωτηρίου· λιμέσι δὲ καὶ ὁδοῖς καὶ τείχεσι καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων, ὥστε οὐκ ἔχομεν εἰπεῖν ἕτερον, ἀλλ' οὐδὲ πᾶρισον, μὴ τί γε κρείττω ταύτης τῆς πόλεως. Θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ εὐνομία καὶ ἡ ἐπιμέλεια πρὸς τε τὴν ἄλλην πολιτείαν καὶ τὰ ναυτικὰ ἀφ' ἧς ἐθαλασσοκράτησε πολλὸν χρόνον καὶ τὰ ληστήρια καθείλε. . . » καὶ παρακατιον « ἰστοροῦσι δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν Ῥοδίων, ὅτι οὐ μόνον ἀφ' οὗ χρόνου συνώκησαν τὴν νῦν πόλιν, κ' ἐτύχουν κατὰ θάλατταν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς Ὀλυμπιακῆς θέσεως συγχοῖς ἔτεσιν ἐπλεον πόρρω τῆς οἰκείας ἐπὶ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ». Ὁ Ὀμηρος λέγει ὅτι ἡ νῆσος αὕτη εἶχε πλοῦτου πηγὰς ἀφθόνους, διὰ νὰ εἰσάξῃ τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον μῦθον λέγοντα ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκάλυψε τοὺς Ῥοδίους μὲ χρυσοῦν τι νέφος· τὸ ὅποιον ἔβρεξεν εἰς τὴν νῆσον αὐτῶν πλοῦτην καὶ θησαυροῦς